Barne- og likestillingsdepartementet

Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

Vår ref.	Deres ref.	Dato:
08/1714-2-LN	200804147-	14.01.2009

HØRING - FORSLAG OM LOVFESTING AV KRISESENTERTILBUDET

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) støtter i all hovedsak forslaget fra departementet til hvordan krisesentertilbudet kan lovfestes. Vi har imidlertid kritiske merknader til at lovforslaget er utformet kjønnsnøytralt – det vil si at forslaget ikke tar tilstrekkelig hensyn til at menn og kvinner kan ha ulike behov for krisesentertilbud. De fleste av våre merknader er kommentarer knyttet til dette forholdet.

LDOs rolle i bekjempelsen av vold i nære relasjoner

Arbeidet mot vold i nære relasjoner er en viktig del av LDOs virksomhet og mandat. Vold i nære relasjoner representerer et av de største hindre for likestilling mellom menn og kvinner. Norge er blant annet forpliktet av FNs kvinnekonvensjon til å bekjempe vold mot kvinner. Ifølge diskrimineringsombudsloven § 1, ligger det innenfor LDOs mandat å føre tilsyn med at norsk rett og forvaltningspraksis samsvarer med kvinnekonvensjonen.

Det følger av FNs kvinnekonvensjon artikkel 2 at staten skal benytte *"all appropriate measures to eliminate discrimination against women by any person, organization or enterprise."* Ifølge Hovedanbefaling nr. 19 rammes kjønnsbasert vold av Kvinnekonvensjonens forbud mot diskriminering av kvinner. Krisesentrene i Norge har vært og er ennå ett av de viktigste tiltakene som er opprettet for å gi støtte og beskyttelse til voldsutsatte kvinner og deres barn. En lovfesting av krisesentertilbudet vil derfor være i tråd med de forpliktelser Norge har etter blant annet kvinnekonvensjonen. Det er imidlertid en forutsetning at lovfestingen innebærer en reell beskyttelse for kvinner.

Under FNs kvinnekonferanse i Beijing i 1995 sluttet Norge seg til handlingsplanen (også kalt Beijing-plattformen). Handlingsplanen påpeker at vold mot kvinner både er et overgrep mot kvinners fundamentale frihet, og at volden fratar kvinner grunnleggende menneskerettigheter som hindrer kvinners rett til likestilling. Handlingsplanen ber blant annet medlemsstatene, inkludert lokale myndigheter med flere, om å "fremskaffe godt finansierte krisesentre og hjelp til jenter og kvinner som er utsatt for vold"(Handlingsplanen fra Beijing, 1995, område D).

LDOs mål med dette høringssvaret er å bidra til at lovfestingen blir best mulig tilpasset det reelle behovet som voldsutsatte har for et krisesentertilbud.

Merknader til behovet for tilpassede tilbud til kvinner og menn

Vold i nære relasjoner er trukket frem i offentligheten av den internasjonale kvinnebevegelsen og etter hvert blitt en sentral del av myndigheters etterlevelse av internasjonale menneskerettighetsforpliktelser. LDO ønsker å understreke at vold i nære relasjoner har et tydelig kjønnsperspektiv der menn oftest er gjerningspersoner og de fleste ofrene er kvinner og jenter. Ifølge Europarådet er vold i nære relasjoner hovedårsaken til kvinners død og lemlestelse/funksjonsnedsettelse i alderen 16 til 44 år. I Norge i perioden 2000-2007 ble 142 kvinner

drept, 66 av kvinnene ble drept av noen de kjente (46 prosent). Fem av 150 drepte menn i samme periode kjente gjerningspersonen fra før (3 prosent). [1]

Vold i nære relasjoner kan også ramme menn. For eksempel kan menn som uttrykker andre former for seksualitet enn den heterofile normen (for eksempel homofili/bifili) være utsatt. Menn utsatt for tvangsekteskap kan risikere blant annet psykisk vold i form av utfrysning og isolasjon eller ved fysisk avstraffelse. LDO ser det derfor som positivt at departementet påpeker at vold i nære relasjoner også kan ramme menn. Det er likevel viktig at erkjennelsen av at også menn rammes av vold i nære relasjoner, ikke tar fokuset bort fra at denne type vold er et alvorlig likestillingsproblem ved at det i størst grad er kvinner som rammes av grov vold i nære relasjoner. Vold i nære relasjoner kan på et strukturelt nivå sees på som et ekstremt uttrykk for ulike maktforhold mellom kjønnene og som et stort hinder for reell likestilling mellom kjønnene (jf Handlingsplanen fra Beijing 1995). Vold i nære relasjoner bidrar til å opprettholde og forsterke menns sosiale makt over kvinner (og den heterofile mannens makt overfor den homofile/bifile). Etter LDOs mening må dette tydeliggjøres bedre i loven.

LDO anbefaler derfor at lovens formålsparagraf (§ 1) reformuleres på en slik måte at det kjønnsbaserte aspektet ved vold i nære relasjoner synliggjøres og anerkjennes. Siden formålsparagrafen ikke bare skal rette seg mot voldsutsatte kvinner, bør det inntas en formulering om at loven særskilt tar sikte på å sikre kvinner mot vold.

[1] Tall fra Kripos

Merknader til målgruppen for krisesentertilbudet

Kjønnsnøytral målgruppe

Ifølge lovforslaget fra departementet skal krisesentertilbudet gis til alle personer utsatt for vold i nære relasjoner (§ 1). Ved å bruke begrepet "personer", plikter kommunene derfor å sørge for et krisesentertilbud til kvinner så vel som menn utsatt for vold i nære relasjoner. Departementet legger til grunn "at likestilling mellom kvinner og menn er et viktig mål som alle reformforslag skal vurderes i forhold til" (46), og gjør derfor den nye loven til krisesentertilbud kjønnsnøytral.

Pr i dag er det dokumentert et betydelig større behov for krisesentertilbud for kvinner enn for menn (SSB 2008). Når det gjelder voldsutsatte menn er det dokumentert et behov for kriseboligtilbud til menn utsatt for tvangsekteskap (som for kvinner). Studien "Et trygt sted å bo. Og noe mer. Evaluering av botilbudet til unge som bryter med familien på grunn av tvangsekteskap" (ISF rapport 2008:007) konkluderer generelt med at bo- og støttetilbudet til menn utsatt for tvangsekteskap bør styrkes og utvides i volum da det å sikre et reelt tilbud til menn og par fortsatt er en utfordring.

LDO støtter fullt ut at både kvinner og menn bør sikres et krisesentertilbud. Selv om det hittil har vært voldsutsatte kvinner og deres barn som har vært brukergruppen for krisesentrene, er det i seg selv ingen grunn til at menn utsatt for vold i nære relasjoner ikke skal ha et likeverdig og tilpasset tilbud.

Merknader til innholdet i tilbudet

Et kjønnsspesifikt krisesentertilbud

LDO støtter departementet i at både menn og kvinner skal ha tilgang til et krisesentertilbud, men vil presisere viktigheten av at loven signaliserer at menn og kvinner har ulike behov når det gjelder hva krisesentertilbudet skal inneholde. LDO mener derfor det er helt avgjørende med et tydelig kjønnsperspektiv på innholdet i krisesentertilbudene. Kvinner og menn i livstruende kriser, eller som forsøker å komme ut av voldelige forhold, kan ha svært ulike behov for tjenester knyttet til egen sikkerhet og bistand for å bryte ut.

LDO mener at en helt kjønnsnøytral lov slik som forslaget er utformet, kan virke mot selve hovedintensjonen med den nye loven, nemlig å sikre et "godt og helhetlig" krisesentertilbud. Lovens utforming kan også være i strid med kvinnekonvensjonen. Ved å "kjønnsnøytralisere" loven risikerer man at kvinners særlige behov for beskyttelse ikke blir tatt hensyn til. Dermed risikerer Stortinget å lovfeste et tilbud som ikke er tilpasset voldsutsattes reelle behov for sikkerhet og trygghet og mulighet for reintegrering i samfunnet. FNs kvinnekonvensjon etablerer en standard for kjønnsrettferdighet som, ifølge professor Hege Skjeies i makt- og demokratiutredningen, "alle slags… lover, tradisjoner og praksiser kan diskuteres mot". Skjeie mener kvinnekonvensjonen representerer

en form for ”global erkjennelse av at menneskerettigheter ikke uten videre lar seg formulere kjønnsnøytralt; at denøytralisering kan være nødvendig for å sikre kvinner rettigheter på linje med menn” (http://kjonn.maktutredningen.no/publikasjoner/702).

Den statlige utredningsinstruksen krever at likestillingsmessige konsekvenser utredes som en del av prosessen der det er relevant. LDO mener det er særdeles relevant å utrede likestillingsmessige konsekvenser i forbindelse med dette lovforslaget da vold i nære relasjoner er en av de mest kjønnsspesifikke fenomener vi har i dagens samfunn. LDO mener at departementet ikke i tilstrekkelig grad har vurdert tilbudet opp mot internasjonale rettslige føringer, herunder kvinnekonvensjonen. Som departementet selv påpeker i sin veiledning ”På jakten etter kjønnsperspektiver”, kan menn og kvinner ha ulike interesser og behov. For å sikre et likestilt tjenestetilbud, og dermed etterlevelse av konvensjonene, er det helt nødvendig å ta hensyn til mulige likestillingskonsekvenser i utformingen av tilbudene.

At departementet ikke tar hensyn til det kjønnsspesifikke ved vold i nære relasjoner, viser seg først og fremst ved at departementet ikke pålegger kommunene å ha separate krisesentre for menn og kvinner. Etter LDOs oppfatning kan dette føre til at voldsutsatte kvinner vegrer seg mot å oppsøke krisesentrene. Å møte menn på krisesenteret kan også være problematisk av religiøse og kulturelle årsaker. For eksempel kan muslimske kvinner vegre seg mot å oppsøke steder hvor de vet de må leve tett innpå menn. Å ha menn og kvinner på samme krisesenter kan også være problematisk for menn. Som Reform har påpekt, er det for menn ofte tabuer knyttet til det å være utsatt for vold i nære relasjoner. Å møte kvinner på krisesentrene kan for mange derfor være vanskelig.

Manglende sikkerhet for kvinner

En annen svært alvorlig konsekvens av et kjønnsnøytralt krisesentertilbud, er at kvinners sikkerhet svekkes i betydelig grad. Krisesentersekretariatet har påpekt at en av de viktigste funksjonene til krisesentrene er at de skal være trygge oppholdssteder for kvinner og deres barn - et sted der voldsutsatte kvinner ikke skal risikere ytterligere fare knyttet til liv og helse. Hemmelig adresser for samtlige krisesentre er en del av denne sikkerheten.

LDO mener, i likhet med Krisesentersekretariatet, at det vil være vanskelig for krisesenteret å ta stilling til om mannen som dukker opp på krisesenteret har et reelt beskyttelsesbehov eller om vedkommende som oppsøker krisesenteret er en overgriper som leter etter sin kone/samboer. En slik problematikk unngås kun ved å ha separate krisesentre for menn og kvinner.

Departementet viser selv til at det ”i mange tilfeller fortsetter trusler om vold også etter at den voldsutsatte bryter ut av voldsrelasjonen”. Departementet sier også at det vil ”forringe kvaliteten på

tilbudet for mange brukere dersom alle krisesenter/botilbud åpnes for menn" (s 47). I et slikt perspektiv er det derfor etter LDOs oppfatning, urovekkende at forslaget om lovfesting ikke pålegger, men kun anbefaler, kommunene å opprette separate tiltak for menn og kvinner som er utsatt for vold i nære relasjoner.

Dersom en kvinnelig bruker av et krisesenter utsettes for, eller risikerer å utsettes for, ytterligere kjønnsbasert vold mens hun oppholder seg på et krisesenter, er dette svært alvorlig. Dette vil også reise spørsmål ved om staten oppfyller sine forpliktelser etter de internasjonale menneskerettighetskonvensjonene. Dersom kvinner ikke lenger vil være trygge på krisesentrene, kan ikke staten sies å ha benyttet "all appropriate measures to eliminate discrimination against women by any person, organization or enterprise" (jf Kvinnekonvensjonen artikkel 2).

LDO mener det er behov for en lov som tar hensyn til kjønnsbetingete maktforhold i samfunnet. Dette for å forebygge at loven får uheldige og uønskede konsekvenser for kjønnslikestillingen. Dersom lovfestingen fører til at terskelen for å oppsøke et krisesenter blir for høy, kan lovfestingen innebære en indirekte forskjellsbehandling av kvinner. En lovfesting som ikke tar hensyn til kvinners særlige behov for beskyttelse, vil dermed kunne være i strid med både nasjonal og internasjonal diskrimineringsrett.

Å ha separate tilbud for kvinner og menn vil etter LDOs oppfatning ikke være problematisk så lenge kommunen sikrer et *likeverdig* tilbud for begge kjønn. Likeverdig tilbud innebærer ikke at menn og kvinner skal ha identiske tilbud, men at de ulike tilbudene må ha like god kvalitet.

LDO er også opptatt av å se kjønn og etnisitet i sammenheng og vil derfor sterkt anbefale kjønnspesifikke tilbud for å ivareta lavterskeltilbud for kvinner med minoritetsbakgrunn som finner det vanskelig å søke krisehjelp der også menn oppholder seg. Lavterskeltilbudet som krisesentrene er i dag vil også kunne forsvinne dersom inntaksprosedyrene på sentrene blir mer kompliserte enn de er i dag av sikkerhetsmessige årsaker dersom menn og kvinner skulle dele samme tilbud.

LDO mener det kjønnsspesifikke ved vold i nære relasjoner må tydeliggjøres i den nye lovteksten. Først da vil loven tydelig signalisere og ta hensyn til kvinners og menns kjønnsspesifikke behov. LDO foreslår derfor at det i lovforslagets § 2 tas inn en setning om at:

"Kommunene plikter å ta hensyn til de ulike brukergruppers behov ved utformingen av krisesentertilbudet i kommunen, herunder menns og kvinners ulike behov."

LDO anbefaler også at det fremgår av lovteksten at:

”Kommunene er pålagt å sørge for krisesentertilbud som er tilpasset det enkelte kjønn.”

Det vil si at menn og kvinner får separate oppholdssteder uten tilknytning til hverandre. Dette for å ivareta sikkerheten til både kvinner og menn på like vilkår.

Ansatte på krisesentre

Hvem som arbeider på et krisesenter er også relevant for kvaliteten på tilbudet, for voldsutsattes sikkerhet og mulighet til rehabilitering. Det finnes i dag ingen regler for ansettelser ved krisesentre som gir arbeidsgiver adgang til å utelukke søkere til stillinger eller fremskaffe opplysninger om søkerne har forbrutt seg mot straffelovens volds- og overgrepsbestemmelser (politiattest). LDO støtter derfor ordlyden i forslaget til paragraf 6: ”den som skal ansettes eller tildeles oppgaver som muliggjør vold og overgrep mot brukere på et krisesenter eller tilsvarende botilbud, skal legge fram politiattest.”

Å bli møtt av ansatte med motsatt kjønn

LDO mener at kommunen må ta hensyn til de ulike brukergruppenes behov også ved ansettelser på krisesentrene. Departementet opplyser i sitt høringsnotat at NKVTS skal undersøke hvordan kvinner som oppholder seg på krisesenter forholder seg til å risikere å møte mannlige ansatte. LDO ønsker likevel å komme med merknader til denne problemstillingen.

LDO deler ikke departementets syn på at mannlig ansatte ved krisesentre for kvinner vil kunne være et ”nyttig korrektiv til mannsrollen barn kjenner fra et hjem med en voldelig far” (s. 46) og at dette skal begrunne at menn kan arbeide på krisesentre for kvinner. Kvinner som oppsøker krisesentre har så godt som alle vært utsatt for vold og overgrep fra en mann. Krisesenteret fungerer på mange måter som et akuttmottak, hvor kvinnen skal skjermes og hvor det skal skapes trygghet rundt henne. LDO er enig i at det overfor små barn er viktig å vise at ikke alle menn er overgripere, men vi mener at krisesenteret ikke er stedet for å gi barna et ”nyttig korrektiv til mannsrollen”, slik departementet formulerer det. Mannlige ansatte vil kunne bety usikkerhet og ubehag for kvinnene, og den verst tenkelige konsekvensen vil være at kvinner ikke benytter seg av krisesentertilbudet fordi de vet de risikerer å møte menn der.

I boken ”Du skal ikke slå… Om kvinnemishandling og krisesentra” av Brita Holm (1981) skriver Holm: ”*Kvinnene som bor på Krisesenteret, er stort sett negative til tanken om å trekke menn inn i arbeidet. De peker på at det ville være vanskelig å snakke åpent ut til en mann om det de har opplevd, særlig når det gjelder seksuelle overgrep og voldtekt. Mange kvinner har understreket at det har vært betryggende, for noen også avgjørende, å vite at det var kvinner som tok i mot dem på Krisesenteret.”*

Likestillingsombudet behandlet i 2001 en sak om ansettelser ved et krisesenter. Saken gjaldt en klage over et krisesenter som søkte spesifikt etter en kvinne til stillingen som daglig leder. Krisesenteret begrunnet utlysningen med at senteret oppsøkes av kvinner som har vært utsatt for overgrep fra menn, og at deler av stillingen gikk ut på samtaler med kvinnene. Krisesenteret argumenterte med at menn i en slik situasjon kunne være en hindring for at kvinner søker den hjelpen senteret tilbyr. Likestillingsombudet fant at krisesenteret hadde adgang til å søke spesifikt etter en kvinne til stillingen og begrunnet dette med at mange kvinner har problemer med å forholde seg til andre menn etter å ha blitt utsatt for vold og overgrep.

LDO har hatt en veiledningssak om spørsmålet om ansettelse av menn ved et krisesenter. Også LDO mener at det ikke strider mot likestillingsloven å kun ansette kvinner ved et krisesenter, da det vil være saklig å ansette kvinner ved et krisesenter for kvinner.

Det å møte ansatte med motsatt kjønn kan være vanskelig av religiøse og kulturelle årsaker, både for kvinner og menn. Departementet har påpekt dette i høringsnotatet, og skriver at menn som ansatte kan medføre ”problemer for kvinner som har klare religiøse restriksjoner for samvær mellom kjønn”. LDO ser at det også kan være vanskelig for menn fra enkelte kulturer å måtte forholde seg til og bli tatt hånd om av ukjente kvinnelige ansatte. Dette er hensyn som må veie tungt ved ansettelser ved krisesentrene.

Sikre lik adgang for alle

Departementet påpeker at krisesentertilbud skal gis ”uavhengig av alder, etnisk bakgrunn, funksjonsevne, seksuell orientering og livssyn eller religiøs tilhørighet” (ibid). Kompetanse om vold i nære relasjoner hos alle relevante aktører er en forutsetning for å ha et lavterskeltilbud som i praksis sikrer retten til krisesentertilbud på like vilkår for ulike grupper. Opplæring kan være avgjørende for at alle personer med rett til krisesentertilbud får det, uten å måtte gjennomgå unødige belastninger.

LDO foreslår at loven følges opp med obligatorisk opplæring av relevante aktører. Det bør for eksempel utarbeides en veiledning som omtaler de ulike formene for vold som utløser et krisesentertilbud, og at dette presenteres for kommuner og fylkesmenn. Det må også sikres

nødvendig opplæring slik at alle brukergrupper får et likeverdig tilbud, f eks personer med nedsatt funksjonsevne og etniske og religiøse minoriteter. Det er fylkesmennene som skal kontrollere at kommunene oppfyller plikten om krisesentertilbud. Veiledningen bør i tillegg gjøres tilgjengelig for befolkningen generelt, også på flere språk.

Unngå at ad hoc løsninger blir "tilbudet" (§2) ledd 1

Lovforslaget sier ikke noe om minimumskrav til kommunene når det gjelder tilbud om krisesenter. LDO ser faren ved at ad hoc løsninger kan bli permanente eller den eneste løsningen. Noen ganger kan det for eksempel være forsvarlig å gi voldsutsatte krisetilbud om overnatting på hotell. Opphold på hotell kan skape store utfordringer knyttet til sikkerheten for den voldsutsatte, og det er neppe den beste løsningen for å sikre hjelp til å komme ut av et voldelig forhold.

LDO anbefaler departementet å sette opp noen rammer for hva tilbudene skal inneholde. Likeledes oppfordres departementet til å tydeliggjøre hva som kreves i forhold til kommunenes plikt til oppfølging av ofrene i reetableringsfasen.

Merknader til departementets definisjon av vold i nære relasjoner

Definisjonen som fremsettes av departementet er vid nok til å omfatte alle som har et reelt behov for krisebolig. Departementet har definert vold i nære relasjoner slik:

"Med vold i nære relasjoner forstås alle former for vold eller trusler om vold fra en nærstående person."

LDO er fornøyd med at departementet bruker lik definisjon av vold overfor alle potensielle brukergrupper.

Vi mener likevel at departementets definisjon av vold kan bli enda bedre (jf Merknader til den enkelte paragraf, side 75)~~,~~ ved å ikke utheve spesielle voldsformer (for eksempel kjønnslemlestelse). I den norske offentligheten har det etablert seg et uheldig skille mellom vold som rammer kvinner med etnisk minoritetsbakgrunn spesielt (for eksempel tvangsekteskap, kjønnslemlestelse) - og vold som rammer kvinner generelt (for eksempel mishandling, trusler og drap). Dette skillet er kritisert av forskeren Anja Bredal (*Bjørnen sover. Om vold i familien.* Oslo: H. Aschehoug & Co.:57−60, 2007.) Bredal peker på at menns vold mot døtre og søstre blir marginalisert som følge av det kunstige skillet mellom ulike typer vold i nære relasjoner. Dessuten vil en helt generell og eksplisitt definisjon når det gjelder hva slags former for vold tilbudet gjelder, være mer utfyllende enn straffelovens

voldsbegrep.[2] LDO mener at definisjonen av vold bør konkretiseres ytterligere og foreslår følgende formulering til lovteksten:

”Med vold i nære relasjoner forstås vold eller trusler om vold fra en nærstående person. Med vold menes i denne lov alle former for vold, herunder fysisk, psykisk og seksualisert vold, inkludert vold i form av økonomisk og sosial kontroll.”

Dette er i tråd med liknende definisjoner gitt i FNs menneskerettighetssystem. Blant annet gir FNs kvinnekonvensjon (1979), dens Hovedanbefaling nr. 19, FNs erklæring om avskaffelse av alle former for vold mot kvinner (1993) og handlingsplanen fra Beijing (1995) definisjoner og innhold til kvinners rett til et liv uten vold. Ofte blir denne formen for vold referert til som ’menns vold mot kvinner’ eller ’kjønnsbasert vold’.

Videre mener LDO at det også i lovteksten må fremkomme at menneskehandel til seksuelle formål inngår i definisjonen av vold i nære relasjoner. Som også høringsnotatet påpeker (side 42), er en del kvinner handlet med av sine foreldre og ektemenn. Slik lovforslaget er utformet, framgår det ikke at kommunene også har en plikt til å sikre krisesentertilbud til ofre for menneskehandel, selv om det fremgår av selve høringsnotatet.[3]

Merknader knyttet til finansieringskilde

Det finnes to mulige løsninger for å sikre finansiering av krisesentertilbudet:

a) statlig

b) kommunal.

Krisesenterbevegelsen har til nå hatt en del negative erfaringer med kommunal finansiering. Lokal mangel på forståelse for behovet for krisesentertilbud kan sette voldsutsattes liv og helse ytterligere i fare. Det gir grunn til skepsis til kun kommunal finansiering og det kan tale i retning av at staten bør være finansielt ansvarlig for krisesentertilbudet.

---

[2] ”Vold” og ”trusler” er begreper som også brukes i straffeloven, men innholdet i disse begrepene er langt snevrere enn det departementet har foreslått i sitt høringsnotat. Psykisk og sosial vold omfattes for eksempel ikke av straffelovens voldsbegrep.

[3] LDO støtter forslag om andre bostedsløsninger enn midlertidige krisesenteropphold til ofre for menneskehandel, fordi krisesenter kun er en kortsiktig løsning for denne gruppen.

I dette lovforslaget pålegges kommunene en plikt til å sørge for krisesentertilbud som en del av kommunens sosial- og omsorgstilbud til en utsatt gruppe. Midler til krisesentertilbudet er en del av kommunenes rammetilskudd. Notatet inneholder et forslag til en mekanisme som skal sikre krisesentertilbud: "Et hensiktsmessig statlig tilsyn kan redusere risikoen for skade på liv og helse. Statlig tilsyn kan også bidra til å forebygge og avdekke kommunale lovbrudd og avvik fra myndighetskravene i loven". [1] Etter LDOs mening vil en slik sikkerhetsforanstaltning øke sannsynligheten for at kommunene tar oppgaven på alvor, men det garanterer ikke et kvalitativt godt tilbud.

Dersom utfallet av høringsrunden blir kommunal plikt, mener LDO at det er helt nødvendig at en statlig overvåkingsmekanisme som forslått i høringen, blir etablert og er på plass i god tid før loven trer i kraft.

En kan også tenke seg statlig finansiering med kommunal forankring. Etter LDOs syn er det aller viktigste at tilbudet er reelt, særlig i oppstartsfasen, og at øremerking av midler, uansett finansieringskilde er en mulighet til å sikre dette.

Oppsummering

En kjønnsnøytral utforming vil ikke alltid være et egnet virkemiddel for å oppnå likestilling. I enkelte tilfeller vil en kjønnsnøytral lov derimot kunne føre til diskriminering. LDO mener at dette er tilfellet når det gjelder lovfesting av krisesentre. LDO ønsker på denne bakgrunn å oppfordre departementet til å i større grad ta hensyn til kvinners særlige behov ved lovfesting av krisesentertilbudet, og dermed ta hensyn til føringene internasjonale konvensjoner og andre internasjonale instrumenter legger på norsk rett. LDO mener det kan reises spørsmål ved om lovforslaget er i tråd med FNs kvinnekonvensjon.

---

[1] § 10 Tilsyn

Fylkesmannen fører tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter

pålagt etter §§ 2, 3, 4, 5 og 9 i denne lov. Reglene i kommuneloven kapittel 10 A om lovlighetstilsyn, innsyn, pålegg og samordning gjelder for tilsynsvirksomheten etter første ledd.

Med vennlig hilsen

Beate Gangås

likestillings- og diskrimineringsombud

Lene Nilsen

Rådgiver